

ІНСТРУКЦІЯ

про заходи пожежної безпеки у приміщеннях шкільної бібліотеки

1. Галузь застосування

1.1. Ця Інструкція поширюється на приміщення бібліотеки учбового закладу і визначає вимоги щодо забезпечення їх пожежної безпеки.

1.2. Інструкція є обов'язковою для вивчення та виконання усіма працівниками, які перебувають у приміщеннях бібліотеки, відвідувачами, учнями, а також обслуговуючим персоналом.

2. Вимоги пожежної безпеки

2.1. Усі працівники бібліотеки під час прийняття на роботу повинні проходити протипожежний інструктаж та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

2.2. Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень шкільної бібліотеки здійснювати лише за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативним актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

2.3. Приміщення бібліотеки мають бути забезпечені відповідними знаками безпеки згідно з ДСТУ 130 6309:2007.

2.4. Меблі та обладнання бібліотеки мають розміщуватися так, щоб забезпечити вільний евакуаційний прохід до виходу з приміщення (завширшки не менше ніж 1,0 м).

2.5. Евакуаційні шляхи та виходи слід завжди утримувати вільними, нічим не захащувати.

2.6. Світильники евакуаційного освітлення мають вмикатися з настанням сутінків, шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, повинні постійно освітлюватися електричним світлом.

2.7. Евакуаційні виходи повинні бути позначені покажчиками з написом «Вихід» білого кольору на зеленому фоні, світлові покажчики «Вихід» повинні постійно бути справними.

2.8. У міру накопичення легкозаймистих відходів (використаного паперу тощо), а також після закінчення роботи їх слід прибирати у спеціально відведені сміттєзбірники.

2.9. Документи, папір та інші горючі матеріали слід зберігати на відстані:

- від електрощитів, електрокабелів, проводів - не менше ніж 1,0 м;
- від світильників - 0,5 м;
- від приладів опалення - 0,25 м.

2.10. Відстань від ламп до стелажів має бути не меншою за 0,5 м.

2.11. Відстань між стаціонарними стелажими та шафами має відповідати таким нормам:

- між рядами стелажів і шаф (головний прохід) - не менш ніж 1,2 м;

- між стелажми (прохід) - не менш ніж 0,8 м (між стелажми, на яких зберігаються картографічні документи, - не менш ніж 1,1 м);
- між зовнішньою стіною будівлі та стелажми (шафами), паралельними стіні - не менш ніж 0,8 м;
- між стіною та торцями стелажів або шаф (обхід) - не менш ніж 0,5 м;
- між підлогою та нижньою полицею стелажу чи шафи - не менш ніж 0,2 м, у цокольних приміщеннях - не менш ніж 0,3 м;
- між стелажми та приладами опалювальної системи — не менш ніж 1,1 м.

2.12. Ширина проходів між стелажми з висувними шухлядами, сейфами тощо повинна відповідати особливостям цього обладнання.

2.13. Електромережі, електроприлади та апаратура мають експлуатуватися лише у справному стані з урахуванням вказівок і рекомендацій заводів-виробників.

2.14. У разі пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток та інших електроприладів слід негайно вимкнути їх і вжити необхідних заходів щодо приведення до пожежобезпечного стану.

2.15. Електрощити, групові електрощити мають бути оснащені схемами підключення споживачів з пояснюючими написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

2.16. Установлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається лише з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менше ніж на 0,01 м.

2.17. Засоби протипожежного захисту слід утримувати у справному стані. Усі працівники бібліотеки зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння та внутрішніми пожежними кранами, знати місця їх розташування.

2.18. Пожежні крани мають бути укомплектовані пожежними рукавами та стволами однакового з ними діаметра, а також важелями для полегшення відкривання вентилів, утримуватися справними й доступними для використання. Не рідше одного разу на шість місяців вони мають перевірятися на працездатність ліцензованою організацією, яка здійснює їх технічне обслуговування.

2.19. Пожежні рукави слід утримувати сухими, складеними в «гармошку» або подвійну скатку, приєднаними до крана та ствола. Використання пожежних рукавів для господарських та інших потреб, не пов'язаних із пожежогасінням, не допускається.

2.20. Пожежні шафи для розміщення кранів слід пломбувати, і вони повинні мати отвори для провітрювання.

2.21. На дверцятах пожежних шаф ззовні після літерного індексу «ПК» слід зазначити порядковий номер

крана та номер телефону для виклику пожежної охорони. Улаштовуючи шафи, слід ураховувати можливість розміщення в них двох вогнегасників.

2.22. Використання пожежних рукавів для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням, не допускається.

- 2.23. Пожежні крани повинні постійно бути справними і доступними для використання.
- 2.24. Вибір типу та визначення необхідної кількості вогнегасників необхідно здійснювати згідно з чинними Типовими нормами належності вогнегасників та галузевими правилами пожежної безпеки.
- 2.25. На поверсі, де розташована бібліотека, має бути не менше ніж два переносних (порошкових, водопійних або водяних) вогнегасники з масою заряду вогнегасної речовини 5 кг і більше. Крім того, на кожні 50 м² площі підлоги приміщення бібліотеки слід передбачати по одному вуглекислотному вогнегаснику з величиною заряду вогнегасної речовини 3 кг і більше.
- 2.26. Відстань від найвіддаленішого місця у бібліотеці до вогнегасника не повинна перевищувати 10 м.
- 2.27. Вогнегасники в місцях розміщення не повинні створювати перешкоди під час евакуації людей.
- 2.28. Підходи до місця розташування вогнегасників мають бути завжди вільними. Періодичний огляд вогнегасників має здійснюватися особою, відповідальною за пожежну безпеку не рідше одного разу на місяць.
- 2.29. Місця розташування вогнегасників слід позначати вказівними знаками згідно з чинними державними стандартами.
- 2.30. Усі приміщення бібліотеки повинні бути обладнані системами автоматичної пожежної сигналізації.
- 2.31. Пожежні сповіщувачі повинні функціонувати цілодобово й постійно утримуватися в чистоті. До них має бути забезпечений вільний доступ.
- 2.32. Відстань від складованих матеріалів і обладнання до сповіщувачів повинна бути не менше ніж 0,6 м.
- 2.33. В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що працюють цілодобово).
- 2.34. Відповідальний за пожежну безпеку після закінчення роботи зобов'язаний:
- ретельно оглянути всі приміщення бібліотеки, пересвідчитись у тому, що нема порушень, які можуть призвести до виникнення пожежі;
 - вимкнути освітлення, знеструмити прилади та обладнання (за винятком електрообладнання, яке відповідно до вимог роботи має працювати цілодобово).

3. У приміщеннях бібліотеки забороняється

- 3.1. Улаштовувати тимчасові електромережі, застосовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках і саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам Правил улаштування електроустановок, прокладати

електричні проводи безпосередньо по горючій основі, експлуатувати світильники зі знятими ковпаками (розсіювачами).

3.2. Використовувати вимикачі та штепсельні розетки для розвішування на них одягу або інших предметів, обгортати електролампи й світильники папером, заклеювати ділянки електропроводки горючою тканиною, папером.

3.3. Користуватися електронагрівальними приладами (кип'ятильниками, чайниками, плитками, камінами тощо), крім спеціально призначених і обладнаних для цього приміщень.

3.4. Залишати без нагляду ввімкнені в електромережу кондиціонери, комп'ютери тощо, порушувати правила експлуатації електроприладів.

3.5. Захаращувати підходи до засобів пожежогасіння, використовувати пожежні крани, рукави й пожежний інвентар не за призначенням.

3.6. Використовувати для зберігання документів, різних матеріалів, предметів та інвентарю шафи (ніші) інженерних комунікацій.

3.7. Проводити зварювальні та інші вогневі роботи без оформлення відповідного дозволу (наряду-допуску), застосовувати легкозаймисті рідини.

3.8. Улаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, двері розсувні, підйомні, такі, що обертаються, та інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей.

3.9. Захаращувати шляхи евакуації (коридори, проходи, сходові марші й площадки, вестибюлі, холи, тамбури тощо) меблями, обладнанням, різними матеріалами, навіть якщо вони не зменшують нормативну ширину.

3.10. Застосовувати на шляхах евакуації горючі матеріали для облицювання стін і стель.

3.11. Розташовувати у тамбурах виходів гардероби, вішалки для одягу, пристосовувати їх для зберігання, у т. ч. тимчасового, будь-якого інвентарю та матеріалів.

3.12. Установлювати телекамери в проходах таким чином, щоб вони перешкоджали евакуації людей.

3.13. Устеляти підлогу на шляхах евакуації ковзкими матеріалами.

3.14. Користуватися газовими паяльниками, паяльними лампами або будь-якими іншими приладами, що створюють відкрите полум'я.

3.15. Здійснювати прибирання із застосуванням бензину, керосину, ефіру, інших вогнебезпечних розчинників.

3.16. Залишати без нагляду підключене до електромережі енергоємне обладнання.

3.17. Оббивати стіни приміщень матеріалами групи горючості Г3, Г4, які не оброблені або не просочені вогнезахисними сумішами.

3.18. Захаращувати проходи між стелажми, зберігати книги поблизу батарей центрального опалення.

3.19. Ставити, класти на стелажі, шафи й електрообладнання сторонні предмети.

3.20. Палити.

4. Загальний порядок дій у разі пожежі

4.1. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) співробітник бібліотеки зобов'язаний:

- негайно повідомити про це телефоном 101 пожежну охорону. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- вжити (за можливості) заходів щодо евакуації людей (учнів), гасіння (локалізації) пожежі та збереження матеріальних цінностей;
- повідомити про пожежу керівника школи чи відповідну компетентну посадову особу та/або службу безпеки/охорони (за наявності);
- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби (медичну тощо);
- вимкнути, у разі необхідності, струмоприймачі та вентиляцію;
- розпочати гасіння пожежі наявними первинними засобами пожежогасіння;
- зустріти підрозділи пожежної охорони та надати їм консультаційну та іншу допомогу в процесі гасіння пожежі.